

Szentpéterszeg helynevei*

E. NAGY KATALIN

Az itt közreadott élőnyelvi helynévanyagot 2016-ban gyűjtöttem Szentpéterszegen. A helynevek összegyűjtésében az alábbi lakosok nyújtottak segítséget: Farkas Imre (77), Farkas Imréné Bedő Irén (73), Harasztosi Sándor (80), Harasztosi Sándorné Mazsu Irma (69), Kun Sándor (84), Kun Sándorné Tóth Irma (81), Vadászné Balogh Mária (52).

Szentpéterszeg *Szentpéterszeg, Péterszeg, -en, -re.* — Északon Tépével és Derecskével, keleten Gáborjánnal, délen Váncsoddal, nyugaton Berettyóújfaluval határos falu. Első írásos említése 1285-ből való *Szentpéterszege* (*Scentpeturzege*) formában. A Berettyó egyik ágának kanyarulatánál épült falu templomát Szent Péter tiszteletére szentelték (FNESz., MEZŐ 1996: 185, 193), innen ered az elnevezés. A helybeliek úgy tudják, hogy az egykori monostor a falu keleti határában, a folyó egyik kanyarulata által alkotott szegletben állt.

Ady Endre utca *Adi Endre utca ~ Csürhejárás.* — Utca Szentpéterszeg belterületén, a Fekete Borbála utcából nyílik. Korábban *Csürhejárás*-nak hívták, mivel ezen az úton hajtották ki a falu állatait a Legelőre. Az *Ady Endre utca* hivatalos név.

Akácfa utca *Akácfa utca.* — Utca Szentpéterszeg belterületének északnyugati részén, mely a Fekete Borbála utcát és a Rákóczi utcát köti össze. Hivatalos név.

Arany János utca *Arany János utca.* — Utca Szentpéterszeg belterületén, a Fekete Borbála utcát és a Kossuth utcát köti össze. Hivatalos név.

Bába-lapos *Bába-lapos.* — Környezeténél alacsonyabban fekvő, mocsaras terület Szentpéterszeg nyugati határában, az Újfalusi-határ mellett, nem messze a Külső-Csohosztótól. A helybeliek szerint *Bába* családnevűek sosem éltek a faluban.

Bacsó Béla utca *Bacsó Béla utca.* — Utca Szentpéterszeg belterületének északnyugati részén, a Rákóczi utcából nyílik. Nevét Bacsó Béla újságíróról kapta. Hivatalos név.

Bartók Béla utca *Bartók Béla utca ~ Bartók utca.* — Utca Szentpéterszeg belterületének északi részén, a Petőfi utcát és a Dobó utcát köti össze. Hivatalos név.

* A publikáció az MTA–DE Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoport programja keretében készült.

Bagdi-dűlő *Bagdi-dűlő*. — Dűlőföld Szentpéterszeg északi határában, a Csohosztó mellett. Egykori tulajdonosáról kaphatta a nevét.

Bagdi-lapos *Bagdi-lapos*. — A Bagdi-dűlő alacsonyabban fekvő, vízjárta része.

Békás *Bikás ~ Bikás-lapos ~ Bikás-düllői*. | *Egybefüggő legelő vout egykor, abba vout egy lapos, abba mindig kuruttyoltak a bikák, oszt úgy nevezték el Bikás-düllőinek*. — Egykori vizenyős legelő, ma szántóföld Szentpéterszeg északnyugati határában, a Csohosztó mellett. Esős időben vízállásos. **Békás-lapos**-nak és **Békás-dűlő**-nek is nevezik.

Békás-dűlő lásd **Békás**

Békás-lapos lásd **Békás**

Béke utca *Béke utca ~ Bike utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületének központjában, az Arany János utcát és az Alkotmány utcát köti össze. Hivatalos név.

Belső-Csohosztó *Belső-Csohosztó, -n*. — Szántóföld és nádas Szentpéterszeg északi határában. A Csohosztó déli, a falu belterületéhez közelebb eső része.

Belső-Karácsony-szállás *Belső-Karácsony-szállás*. — Egykori külterületi lakott hely, ma szántóföld Szentpéterszeg északi határában, a Kálló mellett. A Karácsony-szállás egyik része; Külső-Karácsony-szállástól délre, a falu belterületéhez közelebb található.

Bem utca *Bem utca ~ Hajnal utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületének délkeleti részén, a Kossuth utcából nyílik. Keleti fekvése miatt hívják **Hajnal utcá**-nak is. A *Bem utca* hivatalos név.

Berettyó *Berettyó*. — A település déli határában található folyó, melynek egykor rendkívül kacskaringós medrét a 19. században szabályozták. Számos, a folyószabályozásból visszamaradt holtág visel ma is nevet a falu határában: *Horgas-ér, Ó-Berettyó, Orsolya*.

Bocskai István utca *Bocskai István utca ~ Bocskaji ucca*. — Rövid kis utca Szentpéterszeg belterületének északkeleti részén, a József Attila utcát és a Dobó utcát köti össze. Hivatalos név.

Bombagödör *Bombagödör ~ Bomba-lapos*. | *A háború előtt lelöktek egy bombát odaja, oszt lett egy nagy gödör a Színáskertbe, ma is megvan*. — A Káptalan-tanya területén található mélyebb gödör. A helybeliek szerint a második világháborúval hozható kapcsolatba.

Bomba-lapos lásd **Bombagödör**

Cigány-gödör lásd **Homokgödör**

Csendes temető lásd **Ócska temető**

Csere-zug *Csere-zug*. — Az Orsolya kanyarulata melletti hátság terület Szentpéterszeg keleti határában, a Gáborjáni-határ közelében. A *csere* a környéken 'cserfákból álló erdő' jelentésben használatos (HBMH. 1: 15).

Csere utca *Csere utca ~ Malom zug*. — A Kossuth utca része, a Nép utcától a Kossuth utca déli végéig tart. A *csere* a környéken 'cserfákból álló erdő' jelentésben

használatos (HBMH. 1: 15). **Malom zug**-nak is nevezik, mivel egykor egy malom állt az utca végében.

Csohosztó *Csohosztó, -n ~ Csojosztó ~ Csohosztó-dűlő*. — Szántó és kaszáló Szentpéterszeg északi határában. Két részét, a Kis- és Nagy-Csohosztót nádas választja el egymástól, melyen egykor nádkitermelés folyt. A *csohos ~ csuhos* földrajzi köznévi más vidékeken 'mély fekvésű, nádas, vizes hely' jelentésű, ezen a területen azonban ez a szó nem használatos. Az egykor bizonyára *-tó* utótagú helynév eredeti jelentése mára elhomályosult.

Csohosztó-dűlő lásd **Csohosztó**

Csonka-dűlő *Csonka-düllőü. | Csonka-düllőü, mer az nem nagy tábla*. — Szántóföld Szentpéterszeg nyugati határában, a Sóút-dűlő mellett.

Csürhejárás lásd **Ady Endre utca**

Dancsházi-tanya *Dancsházi-tanya. | Gáborjány alatt vout Dancsházi Károly, újfalusí ember, azé volt a tanya, oszt azér híják így*. — Egykori kastély és istálló Szentpéterszeg határában, mely még a téveszesítés előtt megszűnt.

Dinnye-lapos *Dinnye-lapos*. — Alacsonyabban fekvő terület Szentpéterszeg északnyugati határában. Egykor bizonyára dinnye termesztésére használt föld lehetett.

Disznós-hát *Disznós-hát*. — Szántóföld Szentpéterszeg északkeleti határában, a Tanyasi-föld része. A nyugatra eső részét *Nagy-*, a keletre esőt pedig *Kis-Disznós-hát*-nak hívják. A név talán a makkoltatás helyét és emlékét őrzi.

Dobó utca *Dobó utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületének északkeleti részén, a Bartók Béla utcát és a Köztársaság utcát köti össze. Hivatalos név.

Dózsa utca *Dózsa utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületén, a Fekete Borbála utcát és a Köztársaság utcát köti össze. Hivatalos név.

Dudás *Dudás*. — Földterület Szentpéterszeg északkeleti határában, a Tejfő-lös-dűlő és a Tó mellett terül el. Tulajdonosáról kapta a nevét.

Dudás-tanya lásd **Turzó tanyája**

Eligály *Eligáj ~ Eligáj-düllőü*. — Nagy kiterjedésű földterület, részben erdő és szántóföld Szentpéterszeg délkeleti határában, a Berettyó és az Ó-Berettyó által alkotott zugban terül el. A névadás hátterét nem ismerjük, talán az *Aligáll* típusú nevekkal hozható összefüggésbe.

Eligály-dűlő lásd **Eligály**

Erdő *Erdőü ~ Erdő-düllőü*. — Egykori erdő, ma szántóföld Szentpéterszeg keleti határában, az Orsolya mellett.

Erdő-dűlő lásd **Erdő**

Fahíd *Fahíd*. — Egykori ideiglenes híd Szentpéterszegtől délre a Berettyón, rendszerint tavasszal rakták le, majd ősszel, a földmunkák végétével felszedték. Mintegy húsz éve a folyó túloldalán lévő péterszegi földeket Váncsodhoz csatolták, s azóta nincs szükség az átjárásra. A hidat egykor tartó cölöpök ma is megvannak.

Farda lásd **Farda-dűlő**

Farda-dűlő *Farda-düllőü ~ Farda, -ánál.* — Egykori kaszáló, ma szántóföld Szentpéterszeg északnyugati határában, a Sós-kút dűlő mellett. A névadás indítékát nem ismerjük.

Fekete Borbála utca *Fekete Borbála utca ~ Vörös hadsereg utca.* — Utca Szentpéterszeg belterületén, mely az Újfalusi út folytatása. Korábban **Vörös Hadsereg utca** volt a hivatalos neve. Az utca a mai hivatalos nevét a falu szülöttéről kapta, aki tanítónő és festőművész volt.

Fényes *Fényes, Fínyes, -en ~ Fínyes-düllőü.* | *Szurkos terület, fekete föld, oszt ragyog, mint a szurok.* — Szántóföld Szentpéterszegtől délnyugatra, az Újfalusi-határ mellett.

Fényes-dűlő lásd **Fényes**

Fő utca lásd **Kossuth utca**

Gáborjáni-határ *Gáborjányi-határ.* — Szentpéterszeg és Gáborján határterülete.

Gáborjáni út *Gáborjányi út.* — A szomszédos Gáborjánba vezető út a falu keleti határában.

Gólya-lapos *Gója-lapos.* | *Legelőü volt, oszt a gólyák mindig ott békásztak, oszt azt azír hitták Gója-laposnak. Lipes-lapos terület volt.* — Kisebb szántó és kaszáló Szentpéterszeg nyugati határában, az Imre-lapos mellett. Ma is van benne néhány hajlás, így esős időben vízállásos.

Gödör-part lásd **Köztársaság utca**

Gríz-föld *Gríz-föld ~ Giriz-föld.* — Szántóföld Szentpéterszeg nyugati határában, egy része átnyúlik a berettyóújfalui határba.

Gúnár-hát *Gúnár-hát.* — Vizenyős szántóföld Szentpéterszeg nyugati határában, az Imre-lapos és a Gólya-lapos szomszédságában. A helybeliek szerint a név előtagját arra utal, hogy itt szállnak le a vízimadarak.

Gyep *Gyep.* — Egykori kaszáló, ma részben szántóföld, a Bagdi-dűlő és a Karácsony-szállás között fekszik.

Hajnal utca lásd **Bem utca**

Halastó *Halastó ~ Peca-gödör.* — Mélyített, részben mesterséges tó Szentpéterszeg déli részén, vizét az Ó-Berettyó táplálja. **Peca-gödör**-nek is nevezik.

Halom-dűlő *Halom-dűlő.* — Kisebb szántott halom Szentpéterszeg keleti határában.

Határ-lapos *Határ-lapos.* — Kisebb szántóföld Szentpéterszeg északnyugati határában, a Kis-Telek-hát mellett fekszik, közel az Újfalusi-határhoz.

Hencz-halom *Hencz-halom.* — Térképészeti határjelző halom Szentpéterszeg északi határában, a Káptalan-tanya északi részén. Mára egy részét elszántották. A helybeliek tudomása szerint **Hencz** családnevűek sosem éltek a faluban.

Homokgödör *Homokgödör ~ Cigány-gödör.* — Homok kitermelésére használt gödör Szentpéterszeg északkeleti határában, a Tó nevű kaszáló déli végében helyezkedik el. **Cigány-gödör**-nek is nevezik.

Horgas Horgas ~ *Horgas-ér*. — Vízállásos terület, ér Szentpéterszeg északkeleti határában, a *Tó* nevű kaszálót öleli körül. Nevét alakjáról kapta.

Horgas-ér lásd **Horgas**

Horgas köze *Horgas köze*. — A Horgas által körülölelt terület Szentpéterszeg északkeleti határában.

Horgas-oldal *Horgas-oldal*. — A Horgas-értől északra fekvő nádas terület Szentpéterszeg északkeleti határában. Egykor kenderáztató hely volt.

Imre-lapos *Imre-lapos*. — Alacsonyabban fekvő terület Szentpéterszegtől északnyugatra, a Gólya-lapos mellett. Előtagja bizonyára a terület egykori birtokosára utal.

Iskola utca lásd **Szabadság utca**

József Attila utca *József Attila utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületének északkeleti részén, a Köztársaság utcát és a Bartók Béla utcát köti össze. Hivatalos név.

Kalapáló *Kalapálló, -n*. — Szántóföld Szentpéterszegtől északra, a Tépei út mellett terül el. A névadás indítéka a helybeliek számára ismeretlen.

Kálló *Kállou* ~ *Kálló-ér*. — Természetes vízfolyás, Konyár felől érkezik Szentpéterszeg határába, s egy szakaszán a Tépei-határtól választja el a települést.

Kálló-ér lásd **Kálló**

Kálló-híd *Kálló-híd* ~ *Tépei-Kálló-híd*. — A Kállón átívelő betonhíd Szentpéterszeg északi határában, a Tépei úton.

Kálló-oldal *Kálló-oldal*. — Szántóföld Szentpéterszeg északi határában, a Kálló mellett.

Káptalan lásd **Káptalan-tanya**

Káptalan-tanya *Káptalan-tanya* ~ *Káptalan* ~ *Kámtalan* ~ *Tanyasi-föld*. — Egykori külterületi tanyaközpont és kastély Szentpéterszeg északkeleti határában, mely feltehetőleg a 19. század elején létesült. Nevét az magyarázza, hogy a váradi káptalan birtokában állt. A második világháborút követően a tanyaközpontot elbontották.

Karácsony-szállás *Karácsony-szállás* ~ *Karácson-szállás*. — Egykori külterületi lakott hely Szentpéterszeg északi határában, a Káptalan-tanyától északnyugatra. A név előtagja talán családnév lehet.

Kásás *Kásás, -on* ~ *Kásás-düllőü*. — Szántóföld Szentpéterszeg keleti határában, a Gáborjáni-határ mellett. Részei a Kis- és Nagy-Kásás. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Kásás-dűlő lásd **Kásás**

Kastélykert *Kastéjkert*. — A Káptalan-tanya fasorral szegélyezett déli része. Szilvás- és gyümölcsöskert, a Kállótól 3-4 km-re a Turzó-tanya szomszédságában fekszik. Az egykori épületet elbontották.

Kenderáztató *Kenderáztatou*. | *Ott áztattuk a kenderet a Horgas-odalba, vout, hogy egy hounapig is, oszt mindenki tudta, hun rakta le, onnan felszedtük,*

behoztuk a faluba, csináltuk, amire szükség vout, posztout, gatyát, lepedőit. — Kenderáztatásra használt hely Szentpéterszeg északkeleti határában, a Káptalan-tanya területén. A Horgas-oldal része.

Kerek-fertő *Kerek-fertő.* — Nagy kiterjedésű, posványos terület Szentpéterszeg északnyugati határában, a Csohosztótól délre. Esős időben vízállásos. Nevét alakjáról kapta, utótagja a *fertő* 'mocsaras terület időnként vízzel újra megtelő tócsákkal, gödrökkel, illetve ilyen területen levő gödör, mélyedés' (FKnT.).

Kertalja *Kertajja.* — Egykori legelő, ma víztározó Szentpéterszeg déli határában.

Kert-köz *Kert-köz ~ Szőlőskert.* — Egykor szőlőskert, ma kisebb parcellákból álló szántóföld Szentpéterszegtől nyugatra, az Újfalusi út két oldalán. Két része a Malom-kert és a Porostó-kert.

Kettős *Kettős, -ön.* — Nagy kiterjedésű szántóföld Szentpéterszeg nyugati határában, egy részét az Újfalusi-határhoz csatolták.

Kettős-kút *Kettős-kút.* — Kétágú kút Szentpéterszeg északkeleti határában, a Horgas mellett. Ma is megvan, de nem használják.

Kígyós lásd **Kígyós-dűlő**

Kígyós-dűlő *Kígyós-dűlő ~ Kígyós, -on.* — Szántóföld Szentpéterszeg északnyugati határában, a Farda-dűlő és a Szamuka-dűlő között. Egykor talán kígyók éltek a területen, de a névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Kis-Disznós-hát *Kis-Disznós-hát.* — A Disznós-hát keleti része Szentpéterszeg északkeleti határában, a Konyári-oldalban.

Kis-erdő *Kis-erdő.* — Kisebb akácerdő Szentpéterszeg belterületén, a Bem utca végénél.

Kisfaludy utca *Kisfaludy utca.* — Utca Szentpéterszeg belterületén, az Ady Endre utcát és a Petőfi utcát köti össze. Hivatalos név.

Kis-Kásás *Kis-Kásás.* — A Kásás déli része Szentpéterszeg keleti határában.

Kis-Kettős-tanya *Kis-Kettős-tanya.* — Egykori tanya Szentpéterszeg nyugati határában, a Kettősön. Ma a helyén szántóföld van.

Kiss Ernő utca *Kis Ernő utca ~ Oláh gát.* — Utca Szentpéterszeg belterületén, a Szabadság utcából nyílik. Hivatalos név. Korábban **Oláh gát**-nak hívták, mivel sok *Oláh* családnevű lakott az utcában. Ezen a vidéken a *gát* földrajzi köznévvé 'út' jelentésben is használatos (HBMH. 1: 16).

Kis-Sorbán *Kis-Sorbán.* — A Sorbán északi, kisebbik része Szentpéterszeg keleti határában, a Horgas mellett terül el.

Kis-Telek-hát *Kis-Telek-hát ~ Kis-Telek-hát-dűlő.* — Nagy kiterjedésű szántóföld és kaszáló Szentpéterszeg keleti határában. Esős időben vízállásos. **Kis-Telek-hát-dűlő**-nek is nevezik.

Kis-Telek-hát-dűlő lásd **Kis-Telek-hát**

Klapka György utca *Klapka György utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületén, a Fekete Borbála utcát és az Arany János utcát köti össze. Hivatalos név.

Konyári-oldal *Konyári-ódal*. — Szentpéterszeg határának északkeleti, Konyárral határos része.

Kórováros lásd **Rákóczi utca**

Kossuth utca *Kossuth utca ~ Fő utca*. — A falu főutcája a belterület keleti részén, alakja az Ó-Berettyó hajlatához igazodik. A *Kossuth utca* hivatalos név.

Körtélyes *Körtéjes, -en ~ Körtíjes*. — Szántóföld Szentpéterszegtől északnyugatra, a Porostó-kert végében. Egykor bizonyára (vad)körtés hely lehetett (vö. FKnt.).

Köztársaság utca *Köztársaság utca ~ Gödör-part*. — Utca Szentpéterszeg belterületének északi részén. Két párhuzamos utca is ezt a nevet viseli. A köztük lévő területen vályoggyödrök vannak, ez magyarázza a **Gödör-part** elnevezést. A *Köztársaság utca* hivatalos név.

Külső-Csohosztó *Külső-Csohosztó, -n*. — Szántóföld és nádas Szentpéterszeg északi határában. A Csohosztó északi, a falu belterületétől távolabb eső része.

Külső-Karácsony-szállás *Külső-Karácsony-szállás*. — A Karácsony-szállás északi, a falu belterületétől távolabb eső része, mely rányúlik a Kállóra. Vö. Belső-Karácsony-szállás.

Legelő *Legelő*. — Egykori nagy kiterjedésű legelő, ma részben szántóföld Szentpéterszeg északnyugati határában, a csorda, a csürhe és a ménes legeltetését egyaránt szolgálta.

Lénia út lásd **Tépei út**

Lenin utca *Lenin utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületének északi részén, a Bartók Béla utcát köti össze a Köztársaság utcával. Hivatalos név.

Malom-kert *Malom-kert*. — Kisebb parcellákból álló szántóföld Szentpéterszeg nyugati határában, az Újfalusi út északi oldalán. Egykor bizonyára a falubeli malomhoz tartozott, de a névadás indítékát nem ismerik a helybeliek.

Malom zug lásd **Csere utca**

Mitróc lásd **Temető 1.**

Mogyorós-part *Mogyorós-part*. — Környezeténél magasabban fekvő terület Szentpéterszegtől délnyugatra, a Berettyó közelében. Egykor bizonyára mogyoróbokrokkal benőtt hely lehetett.

Móka *Móka*. — Kisebb kanális Szentpéterszeg déli határában, keresztülfolyik a belterületen is. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Nagy-Disznós-hát *Nagy-Disznós-hát*. — A Disznós-hát nyugati része, Szentpéterszeg északkeleti határában, a Konyári-oldalban terül el.

Nagy-Kásás *Nagy-Kásás*. — A Kásás északi része Szentpéterszeg keleti határában.

Nagy-Sorbán *Nagy-Sorbán*. — A Sorbán nyugati, nagyobbik része, a Kis-Sorbán mellett terül el.

Nagy út *Nagy út.* | *Sóskútnak megy le egy düllőü, az vót a Nagy út.* — Út Szentpéterszeg északi határában, a Tépei útból nyílik.

Nép utca *Nép utca ~ Pernye zug.* | *Jól le kellett ásni az alappal, mert tele volt a föld pernyével.* — Utca Szentpéterszeg belterületének déli részén, a Kiss Ernő utcából nyílik. **Pernye zug**-nak is nevezik. A *Nép utca* hivatalos név.

Ó-Berettyó *Ó-Berettyó ~ Ócska-Berettyó.* — A Berettyó szabályozás után visszamaradt kacsaringós mederdarabjai a falu déli határában.

Ócska-Berettyó lásd **Ó-Berettyó**

Ócska temető *Ócska temető ~ Csendes temető.* — Egykori temető Szentpéterszeg belterületének délnyugati részén, a Temető mellett. Mintegy nyolcvan éve nem temetkeznek ide.

Oláh gát lásd **Kiss Ernő utca**

Orsolya *Orsoja.* — A Berettyó szabályozásából visszamaradt holtág Szentpéterszeg nyugati határában. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Pap-zug *Pap-zug.* | *Valamikor a papnak a főüggye volt.* — Nádas terület Szentpéterszeg nyugati határában.

Páskom *Páskom ~ Páskom-dűlő.* — Egykor lapos, mélyen fekvő vízállásos terület, ma akác- és tölgyerdő Szentpéterszeg belterületének északnyugati részén. Egykor bizonyára legelő lehetett (FKnT.), majd szántóföldként is művelték, de a talaj szikes jellege miatt ma már nem szántják.

Páskom-dűlő lásd **Páskom**

Peca-gödör lásd **Halastó**

Pernye zug lásd **Nép utca**

Péterszeg lásd **Szentpéterszeg**

Petőfi utca *Petőfi utca ~ Posta utca.* — Utca Szentpéterszeg belterületén, a Fekete Borbála utcából nyílik. **Posta utcá**-nak is hívják, mivel egykor ebben az utcában volt a falu postája. A *Petőfi utca* hivatalos név.

Porostó lásd **Porostó-kert**

Porostó-kert *Porostó-kert ~ Porostó.* — Egykor zárt szőlőskert, ma szántóföld Szentpéterszeg nyugati határában, az Újfalusi úttól délre. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik, talán kiszáradt tó lehetett itt.

Posta utca lásd **Petőfi utca**

Rákóczi utca *Rákóci utca ~ Kóróváros.* — Utca Szentpéterszeg belterületének északnyugati részén, az Ady Endre utcából nyílik. **Kóróváros**-nak is nevezik, mivel szegényebb sorsú családok laknak az utcában, akik többnyire kóróból készítették kerítést. A *Rákóczi utca* hivatalos név.

Rét *Rít ~ Rít-düllőü.* — Egykor kaszáló, ma szántóföld Szentpéterszeg nyugati határában, a Mogyorós-part mellett. Esős időben vízállásos, ezért csak időszakosan szántják.

Rét-dűlő lásd **Rét**

Ságvári utca *Ságvári utca*. — Rövid utca Szentpéterszeg északnyugati határában, a Rákóczi utcából nyílik. Hivatalos név.

Sige *Sige, -én ~ Sige-dűlő*. — Szántófield Szentpéterszeg déli határában, a Halastó mellett. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Sige-dűlő lásd **Sige**

Somogyi Béla utca *Somogyi Béla utca ~ Somogyi utca*. — Utca Szentpéterszeg belterületén, a Lenin utcát és a József Attila utcát köti össze. Hivatalos név.

Sorbán *Sorbán, -on ~ Sorbán-dűlő*. — Szántófield Szentpéterszeg keleti határában, a Horgastól délre. Két része a Kis- és Nagy-Sorbán. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik. **Sorbán-dűlő**-nek is nevezik.

Sorbán-dűlő lásd **Sorbán**

Sós-kút lásd **Sós-kút-dűlő**

Sós-kút-dűlő *Sós-kút-dűlő ~ Sós-kút*. | *Ott volt a kút és ott is itatták a jószágot, az oda nyúlt a Kállóhoz*. — Szikes terület, egykor legelő Szentpéterszeg északnyugati határában, a Farda-dűlő szomszédságában.

Sóút-dűlő *Sóút-dűllő*. — Szikes dűlőfield Szentpéterszeg nyugati határában, a Kert-köz északi szomszédságában. Egykor számos dűlőút tagolta, de mára egybeszántották. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik. Talán egy, a Szentpéterszegtől keletre fekvő — egykor sóvámhelyként működő — Szalárdra vezető út emlékét őrzi az elnevezés.

Szabadság utca *Szabadság utca ~ Iskola utca*. — Rövid utca Szentpéterszeg belterületén, a Kossuth utcából nyílik. Hivatalos név. **Iskola utca**-nak is nevezik, mivel egykor itt volt a falu iskolája.

Szamuka-dűlő *Szamuka-dűlő*. — Szántófield Szentpéterszeg nyugati határában, a Kígyós-dűlő és a Kis-Telek-hát között. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Szamuka-lapos *Szamuka-lapos*. — A Szamuka-dűlő alacsonyabban fekvő része Szentpéterszeg északnyugati határában.

Szénáskert *Szénáskert ~ Színáskert*. — A Káptalan-tanyához tartozó egykori szénáskert Szentpéterszeg északkeleti határában, a Horgas-oldal mellett.

Szőlőskert lásd **Kert-köz**

Tanyasi-föld lásd **Káptalan-tanya**

Tejfölös lásd **Tejfölös-dűlő**

Tejfölös-dűlő *Tejfölös-dűlő ~ Téfeles-dűllő ~ Tejfölös*. — Nagy kiterjedésű szántófield Szentpéterszegtől északra, a Dudás mellett. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Temető 1. *Temető ~ Mitróc, -on*. — Temető a Nép utca végénél, melyet a **Mitróc** nevű egykori szántófield területén mértek ki. Mintegy nyolcvan éve temetkeznek csak ide, korábban az Ócska temetőt használták. A **Mitróc** név eredetét a helybeliek nem ismerik.

Temető 2. *Temető.* — A Káptalan-tanya egykori temetője a falu északkeleti határában.

Temető-kút *Temető-kút.* — Gémeskút az Ócska temető mellett, a falu délnyugati részén.

Tépei-Kálló-híd lásd **Kálló-híd**

Tépei út *Tépei út ~ Lénia út.* — Mintegy nyolc kilométer hosszú, egyenes út Szentpéterszeg északi határában, a szomszédos Tépére vezet. A faluhoz közelebb eső része szilárd burkolatú, azon túl földút. **Lénia út**-nak is nevezik.

Tersenyő *Tersenyő.* — Szántóföld Szentpéterszeg délnyugati határában, a Fényes és az Újfalusi-határ közelében. Egy része ma már a szomszédos Berettyóújfaluhoz tartozik. A névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Tó *Tó, -ban.* — Egykor mocsaras legelő, ma kaszáló Szentpéterszeg északkeleti határában, a Tejfölös-dűlő mellett. Esős időben ma is vízállásos.

Tó-kút *Tó-kút.* — Egykori gémeskút Szentpéterszeg keleti határában, a Tó nevű legelőre kihajtott állatok itatását szolgálta. Betemették, így ma már nincs meg.

Tőkés *Tőkés, -ben.* — Kisebb szántóföld Szentpéterszeg déli határában, a Berettyó és az Eligály mellett terül el. Bizonyára kivágott erdő maradványa lehetett, de a névadás indítékát a helybeliek nem ismerik.

Turzó-tanya lásd **Turzó tanyája**

Turzó tanyája *Turzó tanyája ~ Turzó-tanya ~ Dudás-tanya.* | *Dudás családnevűnek volt itt földje, csinált ott egy tanyát.* — Állattartó telep Szentpéterszeg északi határában, a Tépei út mellett. Korábban **Dudás-tanyá**-nak hívták. Tulajdonosáról kapta a nevét.

Újfalusi-határ *Újfalusi-határ.* — Szentpéterszeg és Berettyóújfaluba határterülete.

Újfalusi út *Újfalusi út.* — A szomszédos Berettyóújfaluba vezető út Szentpéterszeg keleti határában.

Vörös Hadsereg utca lásd **Fekete Borbála utca**

Irodalom

FKnT. = BÁBA BARBARA–NEMES MAGDOLNA, *Magyar földrajzi köznevek tára.* A Magyar Névarchívum Kiadványai 32. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2014.

FNESz. = KISS LAJOS, *Földrajzi nevek etimológiai szótára 1–2.* Budapest, Akadémiai Kiadó, 1988.

HBMH. = BÁBA BARBARA szerk., *Hajdú-Bihar megye helynevei I. A Hajdúböszörményi és a Hajdúhadházi járás helynevei.* A Magyar Névarchívum Kiadványai 35. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015.

MEZŐ ANDRÁS 1996. *A templomcím a magyar helységnevekben. 11–15. század.* Budapest, Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközössége.